

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Fakulta priemyselných technológií v Púchove

I. Krasku 491/30, 020 01 PÚCHOV

**ORGANIZAČNÁ SMERNICA
PRE VYPRACOVANIE ZÁVEREČNÝCH PRÁC
NA FAKULTE PRIEMYSELNÝCH TECHNOLOGIÍ V PÚCHOVE
TRENČIANSKEJ UNIVERZITY ALEXANDRA DUBČEKA V TRENČÍNE**

Číslo:	3-FPT-003/00		
Účinnosť od:	08.12.2021		
Vypracoval:	Meno	Funkcia	Podpis
	doc. Ing. Petra Skalková, PhD.	prodekanka pre VaV	
Verifikoval:	Meno	Funkcia	Podpis
	prof. Ing. Darina Ondrušová, PhD.	dekanka FPT	
Schválil:	Funkcia	Podpis	
	AS FPT v Púchove		
	prof. RNDr. Mariana Pajtášová, PhD.	predsedníčka AS FPT	

Obsah

Čl. 1	Základné ustanovenia	4
Čl. 2	Druhy záverečných prác	5
Čl. 3	Výber témy a pridelenie vedúceho záverečnej práce	6
Čl. 4	Vedúci a oponent záverečnej práce	6
Čl. 5	Formálne náležitosti záverečnej práce	7
Čl. 6	Postup vyhodnocovania miery zhody	7
Čl. 7	Odovzdanie záverečnej práce	8
Čl. 8	Sprístupnenie práce a licenčná zmluva o použití školského diela	8
Čl. 9	Posudky vedúceho a oponenta záverečnej práce	9
Čl. 10	Obhajoba záverečnej práce	9
Čl. 11	Záverečné ustanovenia	10
	Príloha č. 1 Etika publikovania a plagiátorstvo	11

Organizačná smernica pre vypracovanie záverečných bakalárskych a diplomových prác

(prerokované a schválené na zasadnutí AS FPT v Púchove dňa 08.12.2021)

Smernica pre vypracovanie záverečných prác sa vzťahuje na záverečné práce študentov študujúcich v akreditovaných študijných programoch na Fakulte priemyselných technológií v Púchove, Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne (ďalej len „fakulta“). Táto smernica upravuje formálne náležitosti vypracovania bakalárskych a diplomových prác v súlade so zákonmi a vyhláškami, ktoré sa na túto činnosť vzťahujú.

Čl. 1

Základné ustanovenia

- (1) Záverečná práca je podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o VŠ“) súčasťou vysokoškolského štúdia podľa každého študijného programu. Obhajoba záverečnej práce patrí medzi štátne skúšky¹ a je jednou z podmienok riadneho ukončenia štúdia.
- (2) Záverečná práca (ďalej len „ZP“) je školské dielo vytvorené študentom na splnenie školských alebo študijných povinností vyplývajúcich z jeho právneho vzťahu k škole². V primeranom rozsahu definuje konkrétny teoretický alebo praktický problém (resp. jeho časť). Problém je vymedzený presne, jednoznačne a v súlade s názvom ZP. Povaha riešeného problému je zohľadnená v cieľoch ZP. V ZP sú prezentované teoretické východiská, stav skúmania a riešenia daného problému, charakterizované získané výsledky, definované neskúmané alebo nezistené aspekty riešeného problému a na ich základe sformulovanie cieľa a jednotlivé úlohy ZP. Logicky na ne nadväzujú objekt a predmet skúmania, metodologické a metodické prístupy a nástroje analýz, skúmaní a riešenia zvoleného problému. V ďalších častiach ZP sú uvedené uskutočnené analýzy a skúmania, definované a hodnotené výsledky, uskutočnená diskusia, uvedené prípadné odporúčania a závery.
- (3) Autorom ZP je študent fakulty a ZP je jeho samostatnou prácou.
- (4) ZP je súčasťou štátnej skúšky/skúšok, ktorej náročnosť zodpovedá stupňu štúdia a tým aj predpokladanému rozsahu nadobudnutých teoretických znalostí, osvojeniu metodologických princípov a nástrojov vedného odboru a v neposlednom rade aj zručností ich využívania pri riešení konkrétnych vedeckých a praktických problémov.
- (5) Autor ZP:
  - a) vypracúva ZP podľa vnútorných predpisov fakulty,
  - b) rešpektuje autorské práva a zodpovedá za originalitu ZP,
  - c) odovzdáva ZP v elektronickej forme prostredníctvom systému AIS,
  - d) odovzdáva fakulte licenčnú zmluvu prostredníctvom systému AIS.

¹ § 51 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

² § 93 ods. 1 zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon

Čl. 2

Druhy záverečných prác

- (1) Bakalárske a inžinierske štúdium sa na fakulte končí štátnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba bakalárskej/diplomovej práce.
- (2) ZP sa overuje zvládnutie teórie a odbornej terminológie, aplikácia základných štandardných vedeckých metód a úroveň vedomostí, znalostí a zručností, ktoré študent získal počas štúdia a jeho schopnosť používať ich pri riešení úloh študijného odboru. Preukazuje ňou schopnosť samostatnej odbornej práce z obsahového a formálneho hľadiska.
- (3) V študijnom programe (ďalej len „ŠP“) v oboch stupňoch štúdia je súčasťou každého študijného plánu predmet, ktorý zabezpečuje po výbere témy ZP kontinuálne spracovanie problematiky zvolenej témy a dosiahnutie vysokej kvality ZP.
- (4) ZP pri štúdiu podľa bakalárskeho ŠP je bakalárska práca³. Súčasťou štátnej skúšky (ďalej len ŠS) je jej obhajoba. V bakalárskej práci študent preukazuje spôsobilosť kvalifikovane pracovať s pojmovým aparátom študijného odboru, schopnosti tvorivo využívať široký okruh literárnych a ďalších informačných zdrojov, analyzovať, klasifikovať a systematizovať rôzne fakty, argumentačne zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj odborne formulovať praktické závery a odporúčania, príp. návrhy ďalšieho pokračovania ZP.
- (5) ZP pri štúdiu podľa inžinierskeho ŠP je diplomová práca⁴. Súčasťou ŠS je jej obhajoba. V diplomovej práci študent preukazuje analogické spôsobilosti ako pri vypracovaní bakalárskej práce, avšak s vyššími nárokmi na mieru kreativity, rozsah a reprezentatívnosť využívaných informačných zdrojov, použité metodologické postupy, spôsob a presvedčivosť argumentácie, za účelom dosiahnutia inovatívnosti a originalnosti riešenia konkrétnych úloh, dopracovanie ZP s dôrazom na grafickú a odbornú úroveň a plnenie požiadaviek praxe, ako aj použité výrazové prostriedky a rozsah využitých domácich a zahraničných zdrojov.
- (6) Každá ZP musí byť originálna, vytvorená autorom pri dodržiavaní pravidiel práce s informačnými zdrojmi a etických pravidiel⁵ v oblasti publikovania, ktoré sú zásadnou požiadavkou akademického správania.
- (7) ZP nesmie porušiť autorské práva iných autorov a nesmie mať charakter plagiátorstva⁵. Autor práce je povinný citovať podľa príslušnej normy⁶ použité informačné zdroje.
- (8) Podmienky vypracovania a posudzovania ZP ustanovujú nasledovné dokumenty:
  - a) zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - b) zákon č. 185/2015 Z.z. Autorský zákon,
  - c) vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 278/2020, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 233/2011 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení vyhlášky č. 18/2016 Z. z.

³ § 52 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁴ § 53 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁵ „Etika publikovania a plagiátorstvo“ je samostatnou prílohou tejto smernice

⁶ STN ISO 690: 2012, Informácie a dokumentácia – Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie

- d) metodické usmernenie MŠ SR č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní,
- e) STN ISO 690: 2012, *Informácie a dokumentácia – Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie* a STN ISO 214: 1998, *Dokumentácia – Abstrakty (referáty) pre publikácie a dokumentáciu*,
- f) ISO 7144: 1986, *Documentation – Presentation of theses and similar document*,
- g) Študijný poriadok Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka (ďalej len „TnUAD“) v Trenčíne⁷.

Čl. 3

Výber témy a pridelenie vedúceho záverečnej práce

- (1) Témy ZP navrhujú:
  - a) vedecko-pedagogickí zamestnanci katedier a odovzdávajú vedúcim katedier,
  - b) na základe objednávky organizácie, spoločnosti alebo firmy z praxe (s prideleným konzultantom z danej organizácie a ostatnými požiadavkami) s pedagogickým vedúcim určeným fakultou,
  - b) vo výnimočnom prípade študenti môžu navrhnúť so súhlasom garanta ŠP vlastnú tému ZP, ktorá zodpovedá ustanoveniam podľa čl. 2.
- (2) Navrhnuté témy podľa ods. 1 tohto článku po kontrole vedúcimi katedier schvaľuje osoba zodpovedná za kvalitu a rozvoj ŠP (ďalej len „garant“).
- (3) ZP v príslušných ŠP po schválení garantom zverejňuje príslušná katedra prostredníctvom akademického informačného systému (ďalej len „AIS“). Témy bakalárskych/diplomových prác oznámi katedra najneskôr na začiatku letného semestra akademického roku (ďalej len „AR“) bakalárskeho/inžinierskeho štúdia, ktorý predchádza AR, v ktorom študent obhajuje ZP.
- (4) Študenti si vyberajú témy z ponuky prostredníctvom systému AIS.
- (5) Študent sa prihlási na konkrétnu tému najneskôr do konca letného semestra, ktorý predchádza AR, v ktorom študent obhajuje ZP.
- (6) Protokol o zadaní ZP podpisujú garanti ŠP. Svojím podpisom vyjadrujú súhlas s prijatou koncepciou riešenia stanovenej problematiky a jej súlad s požadovanými štandardmi. Prostredníctvom systému AIS vyplnený a podpísaný protokol o zadaní sa stáva oficiálnym dokumentom o pridelení témy ZP.
- (7) V ojedinelých prípadoch je možné zmeniť názov ZP a/alebo vedúceho práce. Zmenu názvu a/alebo vedúceho práce schvaľuje garant ŠP po konzultácii s vedúcim katedry.

Čl. 4

Vedúci a oponent záverečnej práce

- (1) Vedúcimi ZP môžu byť profesori, docenti, odborní asistenti, výskumní pracovníci a odborníci z praxe, ktorí dosiahli vysokoškolské vzdelanie najmenej o jeden stupeň vyššie než je dosahovaný stupeň štúdia autora ZP. Vedúcich ZP schvaľuje garant ŠP.

-----
⁷ Študijný poriadok TnUAD v Trenčíne

- (2) Úlohou vedúceho ZP je vhodnými metódami a prostriedkami riadiť proces prípravy a spracovania ZP. Študent vypracováva ZP samostatne, vedúci mu poskytuje odborné rady pri jej spracovaní a metodicky ho usmerňuje. Dôležitou súčasťou procesu vedenia ZP je dodržiavanie časového harmonogramu jej spracovania. Vedúci ZP metodicky usmerňuje študenta pri príprave prezentácie na obhajobu ZP.
- (3) Vedúci ZP udeľuje hodnotenie v rámci predmetov podľa čl. 2 ods. 3 tejto smernice. Za ZP sa udeľujú kredity až po jej obhájení⁸ na štátnej skúške.
- (4) Oponentov ZP schvaľuje na návrh vedúceho práce garant ŠP.

Čl. 5

Formálne náležitosti záverečnej práce

- (1) ZP sa vypracúva spravidla v štátnom jazyku. So súhlasom garanta ŠP môže byť ZP napísaná a/alebo obhajovaná aj v inom ako štátnom jazyku⁹. V takom prípade je jej súčasťou resumé v štátnom jazyku.
- (2) Na základe všeobecne akceptovaných požiadaviek a zásad sa ZP člení na úvodnú časť a hlavnú textovú časť, ktoré sa spracovávajú na základe šablóny ZP. Šablóna¹⁰ je vzorovým dokumentom slúžiacim na unifikáciu vzhľadu ZP a pomoc študentom pri vypracovaní ZP.
- (3) Úvodná časť podľa šablóny ZP obsahuje tieto položky:
  - obal, titulný list, protokol o zadaní ZP, analytický list, poďakovanie (nepovinné), abstrakty v štátnom a svetovom jazyku, obsah, zoznamy obrázkov, tabuliek, skratiek a značiek (nepovinné), slovník termínov (nepovinné).
- (4) Odporúčaný rozsah kapitol hlavnej textovej časti je 30 – 50 normalizovaných strán pre bakalárske práce a 40 – 60 normalizovaných strán pre diplomové práce. Podiel jednotlivých kapitol v hlavnej textovej časti sa odporúča pre:
  - formuláciu úlohy a cieľ práce – 10 %,
  - analýzu súčasného stavu a teoretický rozbor zvolenej problematiky – 30 %,
  - jadro práce, návrh a implementáciu riešenia zvolenej problematiky – 60 %.

Do odporúčaného rozsahu ZP sa započítavajú kapitoly hlavného textu, a to počnúc úvodom a končiac zoznamom použitej literatúry. Úvodná časť a prílohy sa do rozsahu ZP nezapočítavajú.

Čl. 6

Postup vyhodnocovania miery zhody

- (1) ZP je súčasťou štúdia a spolu s jej obhajobou patrí medzi štátne skúšky. Pred obhajobou je zaslaná v elektronickej forme prostredníctvom AIS do centrálného registra záverečných a kvalifikačných prác (ďalej len „CRZP“) a na základe informácií z neho sa posúdi miera originality zaslanej práce (ďalej len „zhoda“).

-----
⁸ Čl. 22 ods. 5 Študijného poriadku Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne

⁹ § 51 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁰ prístupné na webovej stránke fakulty v záložke „Študenti“, „Štúdium“ v časti „Končiaci študenti“

- (2) V prípade, že v protokole o kontrole originality je zhoda menšia ako 10 %, práca sa považuje za originálnu, pričom prevažná časť zhody sa musí nachádzať v teoretickom úvode a v popise experimentu a nesmie pochádzať od jedného autora. Výsledky a diskusia musia byť originálne.
- (3) V prípade, že ZP vykazuje po kontrole originality vo výsledku z CRZP zhodu v rozmedzí 10 % až 20 %, musí byť súčasťou podkladov pre obhajobu aj písomné vyjadrenie vedúceho/školiťeľa v posudku ZP, ktoré bližšie popisuje uvedenú mieru zhody.
- (4) V prípade, že po kontrole originality ZP študenta bakalárskeho a inžinierskeho štúdia je zhoda vyššia ako 20 %, študent je hodnotený známku „Fx“ z absolvovania predmetu, priamo súvisiaceho s vypracovávaním ZP počas semestra.

Čl. 7

Odovzdanie záverečnej práce

- (1) Presné termíny odovzdávania ZP stanoví dekan fakulty v časovom harmonograme príslušného AR. V stanovenom termíne pre odovzdanie príslušného druhu ZP študent vloží finálnu verziu ZP do CRZP za účelom overenia jej originality.
- (2) Odovzdávanie ZP sa uskutočňuje prostredníctvom systému AIS. ZP sa vkladá vo formáte pdf s otvoreným prístupom.
- (3) Každá ZP prejde kontrolou originality, ktorej výstupom je „Protokol o kontrole originality“. Protokol o kontrole originality je elektronický dokument generovaný algoritmom na odhaľovanie plagiátov a jeho výstupom je miera percentuálneho prekrytia textu.
- (4) Odovzdanie ZP a licenčnej zmluvy prostredníctvom systému AIS a protokolu o kontrole originality sú podmienkou obhajoby ZP na štátnej skúške.
- (5) Posudky vedúceho a oponenta ZP sú zverejnené prostredníctvom systému AIS tak, aby sa mohol študent s nimi oboznámiť najmenej tri dni pred konaním obhajoby ZP.

Čl. 8

Sprístupnenie práce a licenčná zmluva o použití školského diela

- (1) Autor ZP sprístupňuje svoju prácu na základe vyplnenia a podpísania licenčnej zmluvy o použití diela (ďalej len „licenčná zmluva“) prostredníctvom systému AIS.
- (2) Licenčná zmluva o použití diela¹¹ je zmluva podľa autorského zákona medzi autorom a Slovenskou republikou (zastúpenou TnUAD v Trenčíne), ktorá upravuje spôsob použitia a zverejnenia ZP.
- (3) Ak autor v návrhu licenčnej zmluvy požaduje odkladnú lehotu dlhšiu ako 12 mesiacov, súčasne prostredníctvom systému AIS odôvodní žiadané predĺženie odkladnej lehoty.

¹¹ § 63 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Čl. 9

Posudok vedúceho a oponenta záverečnej práce

- (1) Bakalársku a diplomovú prácu posudzuje vedúci a oponent ZP. Vypracovávajú posudok, vkladajú ho do systému AIS a odovzdávajú ho podpísaný v jednom písomnom vyhotovení tajovníkovi štátnej skúšobnej komisie.
- (2) Vypracované posudky vedúceho a oponenta ZP sú dokumenty, ktoré prispievajú ku objektívnemu zhodnoteniu kvality ZP a prihliada na ne štátna skúšobná komisia.
- (3) Vedúci ZP vypracuje posudok a vkladá ho do systému AIS, pričom celkovo zhodnotí prácu študenta v priebehu prípravy práce. Kritériá hodnotenia vedúceho ZP sú:
  1. formálne a obsahové náležitosti a úprava ZP (systematickosť a miera samostatnosti práce študenta, jazyková, štylistická a terminologická úroveň práce, obsah použitej literatúry), (0-5) bodov,
  2. schopnosť študenta samostatne pracovať s dostupnou literatúrou, schopnosť používať literárne pramene, (0-5) bodov,
  3. proporionalita jednotlivých častí a logická štruktúra ZP (kompilačná časť práce by nemala mať majoritu), (0-5) bodov,
  4. splnenie cieľa a vhodnosť štruktúry ZP z hľadiska zadanej témy, (0-10) bodov,
  5. tvorivý prístup študenta pri riešení problému, efektívnosť použitých metodických postupov a výskumných metód, (0-10) bodov,
  6. spracovanie výsledkov, (0-10) bodov,
  7. priebeh riešenia (organizácia práce, dodržiavanie časového harmonogramu, samostatnosť, iniciatíva a aktivita študenta), (0-10) bodov.
- (4) Oponent ZP vypracuje posudok a vkladá ho do systému AIS. Kritériá hodnotenia od oponenta ZP sú identické ako kritériá vedúceho ZP v ods. 3, bod 1 až 6. Oponent ZP v bode 7 hodnotí využitie a prínos výsledkov riešenia ZP pre spoločenskú prax.
- (5) V závere posudku posudzovateľ (vedúci a oponent ZP):
  - uvedie hodnotenie ZP, t. j. výslednú známku celkovej úrovne vypracovania ZP podľa stupnice v systéme AIS,
  - vyjadrenie, či prácu odporúča alebo neodporúča na obhajobu,
  - zhrnie hlavné klady, resp. nedostatky ZP a uvedie otázky a pripomienky k práci.
- (6) Spolu so záverečnou prácou sa zasielajú v elektronickej forme aj príslušné posudky vedúceho a oponenta ZP do CRZP a tieto posudky sa uchovávajú v CRZP spolu s príslušnou prácou po dobu jej uchovávanía; na sprístupnenie týchto posudkov verejnosti alebo iné ich uverejnenie sa vyžaduje licenčná zmluva s nositeľom autorských práv k tomuto posudku¹².

¹² § 63 ods. 7 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Čl. 10

Obhajoba záverečnej práce

- (1) Obhajoba ZP je štátnou skúškou a je verejná.
- (2) Jednou z podmienok pripustenia k obhajobe ZP je súhlas študenta so zverejnením a sprístupnením ZP verejnosti bez nároku na odmenu podľa zákona o VŠ¹³ okrem čl. 8 ods. 3 tejto smernice.
- (3) Priebeh obhajoby riadi predseda alebo ním poverený člen komisie.
- (4) Obhajoba ZP spravidla pozostáva z prezentácie ZP autorom, oboznámenia členov komisie s posudkami, vyjadrenia sa autora k posudkom a rozpravy k obhajobe ZP.
- (5) Prezentácia ZP autorom spravidla obsahuje:
  - a) stručné zdôvodnenie výberu témy,
  - b) cieľ, úlohy, zvolené metodologické postupy a vedecké metódy vypracovania ZP,
  - c) výsledky, vedecký a praktický prínos uskutočnených analýz a skúmaní ZP, závery a odporúčania, ku ktorým vo svojej práci dospel,
  - d) pripravené odpovede na prípadné otázky z posudkov od vedúceho a oponenta ZP.
- (6) Dĺžka prezentácie ZP študenta spravidla nepresahuje 10 minút.
- (7) Pri obhajobe sa posudzuje aj originalita ZP na základe výpisu z CRZP.
- (8) Komisia na neverejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o hodnotení priemerom navrhovaných hodnotení prítomných členov. Komisia pri celkovom hodnotení ZP prihliada na hodnotenie vedúceho a oponenta ZP.
- (9) Výsledok obhajoby ZP vyhlasuje predseda komisie, príp. ním poverený člen komisie v deň konania obhajoby.

Čl. 11

Záverečné ustanovenia

Organizačná smernica pre vypracovanie záverečných prác (bakalárskych a diplomových) bola prerokovaná a schválená na porade vedenia FPT dňa 08.12.2021, schválená Akademickým senátom FPT dňa 08.12.2021 a nadobúda účinnosť dňom 08.12.2021.

V Púchove, dňa 08.12.2021

prof. Ing. Darina Ondrušová, PhD.
dekanka FPT v Púchove

¹³ § 51 ods. 3 posledná veta zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Príloha č. 1

Etika publikovania a plagiátorstvo**Čl. 1****Základné ustanovenia**

- (1) Účelom tejto prílohy je upriamiť pozornosť autorov ZP na dodržiavanie etických pravidiel v oblasti publikovania, fenomén plagiátorstva, jeho predchádzanie a dôsledky.
- (2) Etické pravidlá v oblasti publikovania sú zásadnou požiadavkou akademického správania. V zmysle autorského zákona¹⁴ „Do autorského práva nezasahuje osoba, ktorá bez súhlasu autora použije formou citácie zverejnené dielo alebo jeho časť najmä na účel recenzie alebo kritiky tohto diela“ a ods. 2 „ Použitie diela alebo časti diela podľa odseku 1 musí byť v súlade so zvyklosťami a jeho rozsah nesmie presiahnuť rámec odôvodnený účelom citácie“.
- (3) Pri citácii sa musí uviesť meno autora alebo jeho pseudonym, ak nejde o anonymné dielo, alebo meno osoby, pod ktorej menom, obchodným menom alebo názvom sa dielo uvádza na verejnosti, ako aj názov diela a prameň.
- (4) Na akékoľvek použitie diela iného autora, príp. jeho časti, v publikovanej práci, okrem citovania alebo recenzovania, musí byť jeho súhlas¹⁵.

Čl. 2**Definovanie základných pojmov**

- (1) *Plagiátorstvo* (plagiarizmus) je pojem, ktorý pochádza z latinského slova *plagiare*, čo znamená kradnúť a vo svojej podstate predstavuje tvorbu plagiátov. Pôvodca plagiátu sa nazýva *plagiátor*. Plagiátorstvo je považované za jedno z obzvlášť závažných porušení akademickej etiky.
- (2) V akademickom prostredí je často potrebné pri písaní záverečných alebo rigorózných prác nazhromaždiť množstvo informácií a údajov z publikovaných zdrojov a použiť ich vo vlastnom diele. Je dôležité preto postupovať tak, aby pisateľ neprezentoval cudzie myšlienky ako svoje a netvoril plagiát, ktorý je vážnym problémom a postih môže byť veľmi prísny.
- (3) Nečestné správanie a podvodné konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v súvislosti s plnením študijných povinností, medzi ktoré patrí aj plagiátorstvo, je považované za disciplinárny priestupok a študent môže byť za takýto priestupok vylúčený zo štúdia. Plagiátorstvo nie je len hrubým porušením etiky, ale často súvisí aj s porušením autorských práv a môže mať za následok právnu dohru. Povaha plagiátorstva súvisí s jeho definíciou a formami.

Čl. 3**Definícia plagiátorstva**

- (1) *Plagiátorstvo je mnohotvárnny a eticky komplexný problém, ktorý sa objavuje vtedy, keď pisateľ úmyselne použil cudzie myšlienky, formulácie, poznatky, tabuľky, grafy, výpočty, schémy alebo akýkoľvek iný všeobecne neznámy a originálny vizuálny materiál, čím sa dopustil podvodu alebo krádeže bez uvedenia zdroja pôvodcu.*
-

¹⁴ § 37 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona

¹⁵ § 19 ods. 1 zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona

- (2) Táto definícia je aplikovaná prevažne na textový materiál, prevzatý z publikácií v tlačenej alebo on-line podobe, z rukopisov alebo v prác iných študentov. Fakty a informácie, ktoré sú všeobecne známe v danom odbore, dostupné v mnohých publikáciách či diskutované v médiách a študent ich nemusel vyhľadávať v cudzích zdrojoch, nie je potrebné citovať. O plagiátorstvo sa jedná aj v prípade, ak je zdroj nesprávne, nedostatočne alebo nejasne uvedený.

Čl. 4

Formy plagiátorstva

- (1) Plagiátorstvo sa objavuje vo viacerých formách, akými sú najmä:
- kopírovanie cudzích textov bez indikácie, že text alebo jeho časť je v úvodzovkách alebo bez uvedenia zdroja autora;
  - parafrázovanie cudzích myšlienok bez uvedenia zdroja autora;
  - preklad textu bez uvedenia zdroja autora;
  - kopírovanie obrázkov, schém, grafov, ... alebo audio či video častí diela bez uvedenia zdroja;
  - kúpa diela, alebo inej práce a vydávanie ju za svoju;
  - aj správne uvedenie zdroja, ale v častiach vedeckého textu (napr. kapitola „Diskusia výsledkov“), kde sa očakáva jeho vlastný prínos alebo argumentácia výsledkov,
  - parafrázuje argumenty autorov bez uvedenia zdroja;
  - kolážový plagiát vzniknutý kopírovaním z viacerých zdrojov a ich kombináciou s vlastnými vetami tak, že celková skladba ostáva nezmenená;
  - Auto-plagiarizmus, ktorý predstavuje opätovné použitie vlastného diela bez indikácie opakovaného publikovania.

Čl. 5

Prevenia plagiátorstva

- (1) V roku 2009 bola prijatá novela zákona o vysokých školách, ktorá ukladá slovenským vysokým školám povinne využívať Centrálny register záverečných a kvalifikačných prác (CRZP) a Antiplagiátorský systém (známy aj ako APS, systém na odhaľovanie plagiátov, systém na detekciu plagiátov, systém na kontrolu originality).
- (2) V CRZP sa ukladajú záverečné (bakalárske, diplomové, dizertačné) a kvalifikačné (rigorózne a habilitačné) práce. Práca sa v CRZP uchováva spolu s menom a priezviskom autora, názvom vysokej školy, ktorá prácu zaslala a ďalšími metadátami po dobu 70 rokov odo dňa registrácie v CRZP. Mieru originality prác v CRZP overuje Antiplagiátorský systém.
- (3) Výstupom z neho je protokol o kontrole originality, ktorý však nie je potvrdením, že práca je originálom alebo že je plagiátom. Protokol je podkladovým materiálom pre rozhodovanie skúšobnej komisie, je pomôckou – upozorňuje na dokumenty, ktoré mohli uniknúť pozornosti školiteľa alebo oponenta.
- (4) Protokol o kontrole originality identifikuje časti textu predloženej práce totožné s časťami textov prác uložených v CRZP a s vybranými internetovými zdrojmi. Protokol kontrole originality tvorí súčasť posudku vedúceho/školiteľa záverečnej práce a oponentov, ktorí sa vyjadria k protokolu originality a posúdia identifikovanú zhodu. Protokol o kontrole originality práce je sprístupnený skúšobnej komisii na vyhodnotenie a je súčasťou zápisu o záverečnej (štátnej) skúške.

- (5) Všeobecné postupy správneho prístupu ku záverečným alebo semestrálnym prácam a k prevencii plagiátorstva – tipy pre študentov:
- Samostatné vyhľadávanie vedeckých zdrojov k danej tematike (napr. prostredníctvom elektronických informačných zdrojov odporúčaných knižnicou TnUAD) a okamžité zapísanie si kolektívu autorov, čísla časopisu, monografie alebo učebnice, strany, dátum vydania, alebo reťazec znakov zdroja (URL).
  - Text, ktorý je kopírovaný doslovné, musí byť vložený medzi dvojité úvodzovky, alebo aspoň zmenený typom písma (napr. kurzívou). Pri parafrázovaní, t. j. upravení alebo preformulovaní myšlienky iného autora, pričom zmysel ostáva nezmenený, nie potrebné text dávať do úvodzoviek a môže byť aj na celú stranu. Zdroj musí byť uvedený v oboch prípadoch.
  - Pred samotným písaním práce je vhodné vytvoriť si schému a rozvíjať tak vlastnú štruktúru práce alebo myšlienok. Odkazy na literárne zdroje by mali byť vložené k textu bezprostredne po jeho napísaní.
  - Kontrola súladu kopírovaných alebo parafrázovaných častí textu s literárnymi prameňmi.
  - Kontrola rozpracovanej práce svojím školiteľom.
  - Konzultácie so svojím školiteľom.
  - Jasné deklarovanie *kto* a *čo* povedal, napísal, vytvoril.
  - Znalosti týkajúce sa parafrázovania. Výmena slov v pôvodnej vete nie je parafrázovanie.
  - Parafrázovanie je zmena slov a štruktúry vety bez zmeny jej obsahu, avšak stále si vyžaduje vyznačenie odkazu zdroja, pretože nejde o vlastnú ideu. Parafrázovanie je v skutočnosti žiaduce, pretože odráža študentove myslenie a umocňuje validitu práce, ktorá získava hodnotu na základe potvrdených vedeckých výsledkov. Je potvrdením určitého stupňa odbornosti a sumarizáciou naštudovaných znalostí.
  - Prehodnotenie uvedených zdrojov a používanie legálnych a osvedčených databáz. Nie všetky zdroje, uvedené na internetových stránkach sú správne citované.
  - Pre publikovanie dokumentov, bibliografické odkazy – obsah, formu a štruktúru, platí medzinárodný štandard, akceptovaný aj na Slovensku ako norma STN ISO 690¹⁶.

Čl. 6

Vážnosť dôsledkov plagiátorstva

- (1) Pri podozrení z plagiátorstva je braný do úvahy úmysel, povaha plagiátorstva, jej rozsah a v menšej miere skúsenosti študenta v rámci vyhľadávania vedeckých zdrojov a jeho informačných zručností (prevažne pri písaní semestrálnych prác študentov v I. stupni štúdia).
- (2) Úmysel s cieľom ukradnúť cudzie dielo je jedným z najvážnejších kritérií pre sankcionovanie plagiátora. Príkladom je kopírovanie cudzej práce bez uvedenia odkazov, napodobňovanie výsledkov cudzej práce atď.
- (3) Pri posudzovaní plagiátu je rozhodujúca jeho povaha, napr. nesprávne uvedený zdroj je menej závažný priestupok ako neuvedie zdroja atď. Podobne rozsah plagiátu, t. j. zabudnutia jednej citácie až po väčšinou časť práce určuje vážnosť porušenia akademickej etiky.
- (4) Chybná selekcia vyhľadaných zdrojov neskusených študentov, nedôslednosť pri písaní práce alebo neznalosť pravidiel citovania a odkazovania na pôvodné zdroje, alebo vnímanie internetových informácií ako voľných pre účely ich použitia a prebratia si za vlastné pridávajú k vážnosti posudzovania plagiátu.
- (5) Odhalenie prípadu plagiátorstva bude postúpené disciplinárnej komisii a disciplinárnemu opatreniu, ktoré môže viesť od pokarhania študenta až po jeho vylúčenie zo štúdia.

-----
¹⁶ STN ISO 690: 2012, Informácia a dokumentácia – Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie